

pătrunde ai noștri, unde brațul nostru va fi slab, puternic va fi al lor. Și așa ne vom ajuta în luptă și vom isbi cu puteri contopite îndărăt tirania.

Nu vom fi mai mult sclavi moderni ai Maghiarilor și ei nu vor cutreza mai mult a ne demanda cu circumvenții ca: „Fii Maghiar sau mori!” Nu, căci scopul nostru mareț va învinge, adevărul își va ajunge ținta zdrobind toată nedreptatea și tot obstacolul ce îi va sta în cale, ear' deasupra ruinelor negre acestor nedreptăți vom întări noi stindardul alb al învingerii noastre care va vesti adevărul. Și acest stindard va fi mai luciu decât soarele, și privind la el nedreptii rușinați își vor perde vederea.

La muncă dar, la muncă!!!

Szaniszlo, 25 Sept. 1893.

Te îmbrățosează cu foc a Ta cea mai sinceră soră

Veturia Lazar de Purcăreți.

Cehii despre stările din Ungaria.

Sub titlul: „Ungaria înaintea furtunei”, ziarul ceh-tiner „Národní Listy” publică o corespondență din Viena, cu atât mai însemnată cu cât Cehii-tineri numai foarte siliți, cu greu se hotărăsc a se ocupa de stările interne ale Ungariei, căutând a ocoli cât se poate critica lor, pentru a nu ațîța în contra lor furia puternicilor Maghiari în lupta pentru dobândirea autonomiei țării lor cum s'a întâmplat la anul 1871 cu rescriptul împăratesc.

Din amintita corespondență credem de cuviință a extrage următoarele părți.

„Presă vinează cântă Drului Wekerle osanale în partea ei economică și financiară. Printre acești slăvitori ai prim-ministrului ungar, cel mai mare trădător în fața partizanii neastempărați ai valutei curate de aur și ai imediaței valute de coroane. . . Nu e vorba, Wekerle n'a rostit altceva decât frage goale, dar speranțele lor veștite earăși au căpătat hrană de împropătare și din nou exprimă încrederea lor nemărginită Șvabului în capul ministerului unguresc.

Făcând apoi corespondentul comparație între regimul și norocul lui Wekerle cu cele ale lui Tisza și Szapáry, zice că actualului prim-ministru îi apasă trei cestiuni grav pe umeri; cea de drept de stat, militară și bisericească și oprindu-se în câteva rânduri la ele, spune:

„Luna de miere a cabinetului Wekerle s'a dus. Se pregătesc zile de luptă în parlament și poate chiar pe alt teren: luptele Maghiarilor cu Maghiari. Celelalte naționalități sunt departate ca neavând nici o însemnată. În parlamentul unguresc nu există lupte naționale. Croații și Sârbii guvernamentali tac mulcom și dau din cap, ceialalți Slavi și Români nu sunt deloc reprezentați și condamnați la tăcere. Vocea lor nu se aude în parlament, ear' când își ridică glasul altă parte, li-se dă a înțelege, că n'au voie să protesteze, cum o dovedește aceasta celelalte întemplate în Moșovțe și ultimele procese ale Românilor. . .

„Când va sosi timpul pentru opoziția anti-maghiară în parlament a popoarelor astăzi asuprite și lipsite de drepturi în Ungaria? Când va ave și Transleithania cestiunea sa de naționalități vedită, mare, acută și puternică, cea parte a monarhiei, care în lumea cea mare se consideră drept pur maghiară? Maghiarii doritori de independență mai mare a țării și a neamului lor s'au găsit și s'au contopit într'un singur partid. Când se vor întâlni și își vor întinde mâna într'o luptă comună pentru existență, viitorul și viața autonomă celelalte naționalități ale jumătății de dincolo a monarhiei habsburgice?

„În fața cestiunii solidarității lor toate celelalte cestiuni politice ale politicii interne a Ungariei ar fi relegate la al doilea plan.”

Congresul studenților români la Buzéu.

(Raport special al „Tribunei”.)

(Urmare.)

Abia s'a așezat dl Pop între furtunoasele aplause ale publicului și dl președinte Paulian îi dădu cuvântul domnului Alexandru Vaida-Voevod.

Acesta între viile aclamațiuni ale publicului zise cam următoarele:

Onorat congres!

Precum am înțeles din vorbirea dlui C. Dimitriu D-Voastră vă este inexplicabilă atitudinea care o luarăm noi junimea academică română dela universitățile Viena, Graz, Budapesta și Cluj în fața pretinsului proces al Replicei.

Și într'adevăr neplăcut trebuie să te surprindă, când junimea aleasă a poporului român subjugat stă în nemiscare, în rezervă și lasă fără de a-și ridica vocea spre a protesta și-l condamne pe cel mai mare și cel ma-

iubit dintre conducătorii sei, pe Aurel C. Popovici. (Să trăească! nesfrșițe.)

E drept, până azi noi nu ne-am manifestat încă decât numai prin scrisori de aderență la adresa lui Popovici.

Nu uitați însă, domnilor, că noi studenții din regatul Sântului Stefan ne-am publicat de diverse-ori prin foi românești maghiare și germane ca autorii, editorii și răspânditorii Replicei, nu uitați, că cu toate-că-i eram prea bine cunoscuți procurorului reg. ung., cu toate-că ni-am dat toată silința de a împărți onoarea de a fi acuși pentru Replica dimpreună cu iubitul nostru dascăl Aurel C. Popovici, noi am fost în contra voinței și dorinței noastre celelalte imai ferbinte ignorate în procesul Replicei.

Nu uitați, domnilor, că azi ne este încă imposibilă o acțiune puternică, solidară, comună împărăștia fiind din cauza vacanțelor prin cele mai diferite ținuturi.

Primiți însă asigurarea, că în noi toți, în întreaga junime academică română de dincolo de munți pulsează cu aceeași ardoare inimile, sântem cu toții pătrunși de dorul inextirpabil de a fi trași în judecată pentru răspândirea unui op de valoare și menirea Replicei.

Îndată-ce se vor începe cursurile universitare va mai auzi domnul Jeszenszky despre noi.

Convingerea noastră cea mai sacră este ori-că merită și Popovici în aceeași măsură ca și noi să respire aerul libertății, ori-că și nouă tuturor pușcăriă ne compete. (Urale și Să trăească îndelungate.)

Onorat Congres!

Acum voiu să trec la a doua parte a expunerilor mele.

Am observat, că colegii noștri din România liberă sânt aderenții a două direcțiuni diverse.

Unii sânt de părerea, că un popor trebuie să fie cult spre a pute deveni liber, alții reprezintă opinia, că numai fiind odată liber un popor, poate să facă progrese culturale.

Ambele părți au încâtva, dar' nu de tot drept. Cu toate acestea:

În cazul, în împrejurările în care se află națiunea română eu l-aș crede curentul al doilea de mai acomodat, de mai sănătos pentru noi.

Căci dintr'o parte cestiunea română s'a desvoltat atât de repede, atât de inens, încât ea este azi prea acută, decât să mai putem, sau să fim nevoiți de a aștepta, până-ce va fi poporul românesc la culmea nivelului cultural, al celui german ori francez.

O țin de superfluu de a vă lămurii starea culturală în care se află poporul italian sau chiar și cel maghiar pe timpul elupării independenței sale naționale.

Nu voiu molesta cu înșirarea datelor istorice spre documentarea faptului, că poporul spaniol, care glorios a luptat chiar și în contra unui Napoleon, pe timpul acela era cu mult sub nivelul cultural al poporului nostru românesc. Am voit numai fugitiv să vă atrag atențiunea asupra acestor împrejurări.

De altă parte nu e permis să uităm, că poporul român e destul de inteligent spre a înțelege ținta înaltă, unica țintă care trebuie să o urmărească; că este conștiu, că Ungurii nici-când binele nu l-au voit și nu l-au vor, rēul însă cu atât mai mult.

Teranul nostru simte instinctiv, că e vorba de o luptă pentru existență, e pătruns de cel mai conservativ simțământ național de cele mai mărețe aspirațiuni.

Cu un atare popor, precum este al nostru, ori-și-ce se poate executa în momentul oportun, în momentul decisiv.

Vă rog acum, ca luând în considerare cele înșirate de mine până aici cât și cele expuse de colegul meu Pop, să-mi dați voie să vă lămuresc în câteva cuvinte modul în care sperăm noi că se va rezolva cestiunea națională din Ungaria.

Noi Români de dincolo de munți sântem un popor liniștit, care a răbdat mult, este datat a răbda. Numai acestei circumstanțe i-se poate atribui, că noi pînă azi chiar tot mai nutrim încă speranța, că doar' totuși va rezolva cestiunea noastră în mod pacinic diplomația europeană.

Sperăm, că Europa iubitoare de pace, văzând, că noi, Români subjugati nu stăm singuri, că nu sântem slabi și lași, ci avându-vă de aliați pe d-voastră, pe Români din România liberă, dimpreună cu naționalitățile nemaghiare din Austro-Ungaria, care cu toții laolaltă reprezintă un factor de trei-ori așa de mare ca și Ungurii, un factor puternic, curajos și tare prin credința în viitorul seu, va aplana — în propriul seu interes — cestiunea noastră fără versare de sânge.

Noi însă din parte-ne trebuie cu abnegațiune bărbătească să dovedim Europei, că ne zicem cu drept nepoți romanești ginte, că sântem pregătiți, sântem apți, și în stare să ne dobândim libertatea și din propriile puteri, în cas dacă aceia care sânt chemați să ni-o de-

ar permite, ca și de acum înainte să fim tiranizați în aceeași măsură ca și până acum.

Eată Credeul politic al tinerimii:

Speranța de a ne câștiga independența noastră națională se bazează și trebuie să se bazeze azi înainte de toate în propriile noastre puteri intrunite și în organizațiunea corectă și sistematică a întreg poporului român.

Nici un popor din lume nu și-a câștigat încă prin cerșit cândva dreptate, libertate. Prin aceea însă, că a pretins ce nu și-a dat de bunăvoie, prin aceea, că și-a silit pe asupritori să-i dea libertatea, numai și numai în acest mod și-au ajuns popoarele independența națională.

De aceea noi credem sus și tare, că atunci, când vor vedea conducătorii destinelor națiunilor și ai păcii europene, că Români e destul de puternic spre a-și elupta și singur drepturile naturale care i-se compet, că atunci nu vor întârzia să ni-le dea. Ear' dacă nici în acest cas nu ni-ar face dreptate, atunci să arțăm că sântem destul de tari spre a ni-o lua cu forța noi înșine.

Eată credeul, eată confesiunea noastră politică.

Sântem pregătiți la toate; cu toții urmăm azi sfânta și singura devisă care ne poate salva:

„Murim mai bine 'n luptă cu gloria deplină, decât se fim sclavi earăși în vechiul nost pământ.”

Cu aplause frenetice primesc vorbirea dlui Vaida.

DI C. Pantelimon ia apoi cuvântul.

D-sa zice: „Fenomenalele evenimente din urmă întăresc simțul nostru de solidaritate, care unindu-ne în protestări ne face să atragem continuu atențiunea opiniei publice europene contra faptelor neumane ce împedecă progresul neamului nostru.

Curentul panmaghiar distrugând libertatea noastră națională, înlătură pentru todeauna posibilitatea unei înțelegeri între Români și Maghiari. Voi, camarazi culti, și alimentați evoluțiunea din Transilvania, ear' noi studențiunea din România luându-ne asupra-ne ideile dlor delegați, promitem lupta la viața liberă și națională a voastră.

La luptă dar'!

DI C. Ionescu arată cum mișcarea noastră este încurajată de toată presa din lume. Cetește o poezie a societății felibrigilor latini, adresată tinerimii universitare de dl Rocques-Ferrier și roagă congresul a-i răspunde printr'o telegramă de felicitare.

DI N. Brănzău, într'o cuvântare patriotică care entusiasmează, arată starea de dincolo.

Propune ca congresul întreg să dea o adresă de aderare și de compătămire luptătorului A. Popovici.

Eată aceea adresă:

„Procesul Replicei” și condamnarea nedreaptă ce i s'a făcut, a umplut întreaga românie de o legitimă indignare. Tot sufletul nobil e adunc mișcat, văzând cum dreptatea și adevărul e lovit cu atâta cruzime, chiar de către aceia care au datoria a le apăra și susține. Noi studenții universitari, întruniți în număr de 300 la congresul din Buzéu, ne îndeplinim datoria de frați și oameni, veștejind rușinoasă și nedemna purtare a dușmanilor noștri politici; fi denunțăm din nou Europei culte și cerem ca ea să-și ridice odată glasul contra celor care nu mai vor să se pună în curentul ideilor umanitare și liberale.

„Vedem, în durere, că la argumentele aduse junimii la cunoscuta „Replică” ne având ce Vă răspunde, Vă trimite în temniță spre rușinea veacului nostru. Acest proces este o dovadă mai mult că șovinismii maghiari Te iartă și-și faci rēul, ear' binele nici mort; îți caută pe Varava, pe Cristos îl crucifică; dă-i Maghiarului adevăr, dă-i dreptate, de temniță ai parte.

„Voi însă, frați universitari, nu uitați că întunerecul temnițelor este drumul cel mai scurt care duce la lumina libertății. Europa Vă privește cu drag și Vă zice: înainte tot înainte. Noi ca frați și tovarăși de luptă, Vă întindem mâna cu sinceritate și Vă zicem:

„Aveți încredere și curagiul de până acum, căci din sēmnența martirului va răsări acea sfântă libertate care vine, se apropie, este aci!!

„Studenții universitari români întruniți în Buzéu în al XIV-lea congres universitar.”

(Va urma.)

Femeile noastre și limba

Ori-ce om cu simț și inimă bună, care vede că națiunii trebuie să se întristeze, revolta, când cugetă la marea noastră, ce îndură frumoasă și armonioasă din partea sexului frumos.

Este îndeobște cunoscut, că domnișoarele noastre exocunosc limba maternă, și înaintea damelor noastre române este semnul unei sebite. (?!?)

Nu voesc să arăt de astă-dată tristețe și funestele urmări, ce le poate ave faceastă înstrăinare a sexului frumos de limba noastră națională. E trist, foarte trist, când astfel de fice necunosctoare își uită într'atăta de dorințele lor, de sine înseși, încât se apucă de cultivarea altor limbi străine.

Un astfel de cas regretabil trebuie să aduc la cunoștința onoratului public, o fac aceasta măhnit și revoltat din aduncul inimii, o fac, ca nu cumva să se înrădăcească acest vitiu, această cangrenă. Ajungând din întâmplare la numărul 218 al șovinistei fițiici „Arad és Vidéke” și aruncându-mi privirea peste ea, văd o foită scrisă de Rubenescu Augusta.

Nu află cuvinte de a descrie impresiunea ce a făcut asupra mea această descoperire. Îți spun sincer, domnișoară și doamnă (căci nu știu ce ești) Augusta, că mi-s'a revoltat tot internul.

Înainte numai pe calea apucată și îți vei câștiga de sigur merite neperitoare (?) față cu poporul, din al cărui sin ai avut nefericirea de a te naște.

Și casul acesta nu e fără păreche! Căci îmi aduc aminte de a fi cetit într'un articol publicat pare-mi-se în „Pesti Napló” și reprodus de „Arad és Vidéke”, care ocupându-se cu agitatorii (se înțelege români) din Arad, de care altcum autorul articolului află în orașul martirilor numai trei, amintește cu emfază, că soția fratelui agitatorului Aurel Suciu e o excelentă literată maghiară, care delectează și amusează de multe-ori cetitorii amintitului jurnal șovinist prin articoliile sei plini de spirit.

Destul de trist! Doamnelor!

În loc de a scrie unguerește și a cultiva o limbă străină, mai bine lăsați jocul de-a literatura la o parte, sau învățați cât se poate de bine românește.

„Vorbiți, scrieți românește pentru Dumnezeu.”

Urmați sfatul poetului, și Vă vom fi recunoscători!

Dici et salvavi animam meam.

A. Vlad.

Spicuri din foile maghiare.

„Magyar Ujság” se ocupă într'un articol de 4 coloane cu pretinsul „atentat” dela Bocsig în care constată „deplina nevinovăție a preotului român și apopenilor sei”, și vestește în cei mai aspri termeni minciunile colportate de „Magyar Hirlap”. Spicum următoarele:

„Ar trebui să ne înmuim condeii în sfacări de foc ca să timbrăm pentru toți vecii pe aceia, care orbiți de vanitate se ating de cel mai scump și totdeauna cu gelosie păstrat tesaur al țării: de cinstea ei.

„Biciu, biciu de foc ar trebui să împletim ca să scoatem din templul maghiarismului pe acei farisei, care pentru învelirea dușmanilor noștri aruncă cu tină în emblema curată a Ungariei.

„S'a întâmplat un atentat! Da, atentat temerar, dar' nu la Bociu, ci aici în inima țării, în oficina unui ziar care se pretinde maghiar... etc.”

Sânt vorbe! Dacă într'adevăr între Maghiari e indignațiunea așa mare, de ce nu se mișcă procurorul? Ori procurorul e numai pentru noi? Răspundeți domnilor, dela „Magyar Ujság!”

„Budapesti Hirlap” dela 1 Octomvrie se ocupă în primul seu cu răspunsurile ministrilor. Articolul îl termină în chipul următor:

„În afacerile agitațiunilor naționale este un sfat înțelept, ca punct de vedere de partid să nu se amestece, și eu cred că acest sfat se va și primi. Acesta are însă o condițiune imperativă: Stările sânt atât de necuzite, încât de pericolul eminent trebuie să scăpăm statul și să ferim masele fidele ale naționalității românești, și să nu ni se întâmple nici cu procesele și nici cu procesiunile.”

se oferiseră ca apărători în procesele noastre, ridicase un protest energic în contra propunerii și strînise o furtună între maghiaronii recrutați din Slovaci și Nemți, care o primiseră. Drul Dérer a adresat către ministrul Hieronymi protest în scris, în care declară procedarea congregațiunii de ilegală cu deservire pe baza art. de lege 44 despre naționalități, „încetându-se în conștiința de dreptate a ministrului” că va cassa votul congregațiunii.

Până vom pute de mai multe detalii după „Národnie Noviny” despre incident, n'avem deloc speranțe în „simțul de dreptate” al ministrului, dar' ne bucurăm de bărbăția domnului avocat Dérer cu care apără drepturile înscrise în lege față cu o haită întreagă de maghiaroni turbați.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Orăștie, 18 Septemvrie 1893.

(Concert în Orăștie.) Concertul împreunat cu dans ținut în 17 Septemvrie în Orăștie a atras atât din loc cât și din jur un public numeros și ales, astfel că la ora precisă pentru începutul concertului era sala hotelului „Csösz” deplin ocupată.

Executarea programului concertului, variat și foarte bine ales, s'a început cu piesa „La Straniera”, de Bellini, (transcrisă pentru piano de S. Thalberg), executată de doamna Victoria Erdélyi, cu o precisiune care dovedește dibăcia și dexteritatea, proprie doamnei Erdélyi.

În această convingere m'a întărit și mai mult acompaniarea ținută de doamna Erdélyi, la solii cântăți de dl Ioan Dămian, și anume „Mugur-mugurel”, de G. Dima; „Asra”, de Rubinstein; „Nor de vijelie”, de Humpel și „Mândruțică dela munte”, de Ștefănescu. Toate aceste patru puncte au fost cântate de dl Dămian cu frumoasa sa voce, adevărat tesaur dăruit de Dumnezeu pentru interpretarea duioșiei sufletului românesc, și au secerat frenetice și îndelungate aplause dela cei prezenți, astfel încât aproape fiecare punct a trebuit să fie bisat.

„Tre gioni”, de Pergolesi pentru vioară și acompaniare de piano, a fost executată de dl Corneliu Popovici și d-șoara Maria Popovici din Hațeg.

Că acest punct asemenea a succés splendid, este de sine înțeles, și cine a fost la adunarea Asociațiunii ținută înainte cu vre-o câțiva ani în Hațeg și a avut fericirea de a asista la concertul de acolo, a putut să înțelească în seara concertului la Orăștie în persoanele d-șoarei Popovici și a fratelui d-sale Corneliu Popovici, concertanții siguri, a căror pășire este deja destulă garanță pentru reușita unui concert.

„Campanella”, de Fr. Liszt, solo pentru pian, fu executată de d-șoara Maria Popovici, absolventă a conservatorului din București, atât de frumos și bine, încât nu știam ce să admir mai mult, tehnica și dexteritatea în predare, ori ținuta elegantă și liniștea cu care d-șoara Popovici știe să prezente chiar și o piesă atât de grea precum este „Campanella” de Liszt, publicului, care drept recunoștință primi prestațiunea d-șoarei cu aplause frenetice, în urma căror d-șoara Popovici a cântat „Deșteaptă-te Române”, pentru care fu asemenea viu aplaudată.

DI Aurel Tincu cântă din vioară doina veche și vecinic frumoasă a „Ciobanului”, dulce și melancolic, pentru care primi lungi aplause. Doamnei Victoria Erdélyi și d-șoarei Maria Popovici i-s'a prezentat din partea arangiatorilor drept mulțumită pentru cooperarea d-sale câte un buchet de flori naturale.

După-ce a fost întreg programul sfârșit, s'a început petrecerea cu dans, care a durat până târziu în noapte.

Ministrul de război Krieghammer, după-cum anunță „Pol. Corr.”, a luat conducerea noului său post Sâmbăta trecută.

Criminali la Turda. Ca probă desprera, de care s'nt stăpânite organele administrative din pretura Turzii față cu Români servească următoarele fapte. Bravul notar Koll, ceta care a făcut Micușenilor așa zile amare, chiar din senin începe a-l înjura pe un țeran ce s'a prezentat la el în cancelarie, și pe care notarul avea „pic” de mai înainte. În iritațiunea lui apuca sabia, ce o are în depositul seu de arme ca falca în rezervă și-l străpunge pe țeran prin falca stângă. — În Ghiriș Sâmbătă seara, în 23 Septembrie, mergeau pe stradă cântând o doină câțiva flăcăi români. Când au ajuns în dreptul locuinței notarului Kovács, acesta ese afară și începe a bate pe unul cu bicul peste cap. Tinărul își ridică mâinile, ca să-și scutească capul de lovituri. Notarul atunci scoate revolverul și-l împușcă prin picior. Viețta tinărului e periclitată. Pe când a mers tatăl celui împușcat ca să facă însinuare la tribunal în contra notarului, pe atunci solgăbirul a făcut deja arătare falsă în contra ficiorului și așa în loc să fie arestat criminalistul, a fost transferat la Sind de sub-notar.

Egală îndreptățire. Domnule Redactor! În ce mod s'nt tratați Românii în patria lor arată următoarea epistolă adresată de o persoană din jurul Seliștei la o bancă din Sibiu. S. în 2 Octombrie 1893. Onorată Direcțiune! Vin prin aceasta a Vă face cunoscut, că ieri, în 1 Octombrie a. c. vrând a trimite banii încasați pro III. cvaral prin mandat postal dela posta din Seliște, mi-s'a întemplat, că nu 'i-am putut trimite, deoarece oficiantul de postă mi-a zis, că nu-'i primește, fiind scris pe mandat românește, m'a provocat să scriu ungurește, nemfește, franțuzește numai românește nu. Eu necunoscând limbile amintite n'am putut trimite banii, ci fi voi aduce eu în persoană când cu proxima venire la Sibiu. Cu stimă. X. X. (Numele e cunoscut redacției.)

Hymen. Dl Romul Verzea și d-soara Octavia N. Chiorniță anunță cununia lor, ce se va celebra Duminecă în 26 Septembrie v. în biserica gr.-or. din Cuculata.

Cumpărare avantajoasă de vite de prăsilă, rasa Pinzgau. Din cercurile „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibului primim informațiunea, că comitetul central al acestei reuniuni a însărcinat pe dl Sabin P. Bărcianu, conducătorul economiei de instrucțiune din Rășinari, cu cumpărarea de vite de prăsilă, rasa Pinzgau, la fața locului în Salzburg. Vitele (vacii, juninci etc.) se cumpără pe bani anticipați de ministrul r. u. de agricultură și se vând între membrii reuniunii sub următoarele condițiuni: Vitele cumpărate de membri se vor folosi exclusiv pentru prăsilă. Prețul vitelor, în care se compută și apesele de transport și de întreținere până la luarea în primire de către cumpărători se vor solvi astfel: fiecare cumpărător la încheierea tirgului respective la luarea în primire a vitei cumpărate are să depună la casa reuniunii 20 fl. din preț, ear restul se va solvi în 3 rate anuale și anume: rata I. la 5 Maiu 1894, a II. la 5 Maiu 1895 și a III. și cea din urmă la 26 Aprilie 1896. În aceasta se compută și suma de 20 fl. Cumpărătorii nu solvesc interese după prețul vitelor cumpărate; fiecare cumpărător este obligat a se ține cu strictețe de condițiunile stipulate conform celor de sus, care se vor cuprinde într-o obligațiune, pe care cumpărătorul va are s'o provadă cu subscrierea proprie. Prezentări pentru cumpărare se fac în zilele acestea la comitetul reuniunii agricole.

Concursul Tatarczy. Tribunalul din Caransebeș a ridicat concursul deschis la 22 Martie 1889 asupra averii văduvei Elisabeta Tatarczy, fostă posesoară a Băilor-Herculane.

Un dialog între Wekerle și Polónyi. În cercurile deputaților din Budapesta se povestește următoarea întâmplare: Alaltăieri deputatul Géza Polónyi aștepta în gara de Vest trenul dela Seghedin, cu care avea să sosească fiul seu. Intr-aceea sosește trenul accelerat dela Viena, în care se afla și Wekerle. Când Wekerle s'a dat jos din tren, Polónyi l'a agrăit cu cuvintele: „Stii deja lucrul cel mai nou despre Bokross?” „Firește că știu”, i-a răspuns ministrul-president, „el a abzis din postul de vicepreședinte fiindcă l'am provocat să o facă aceasta”. „Ce a abzis, a murit” i-a replicat Polónyi. Cu acestea s'au despărțit.

O aventură curioasă pe drumul de fer. Călătorii care au plecat Luni seara cu trenul de persoane dela Viena la Budapesta, au avut o aventură din cele mai curioase. Nu departe de Marchegg rupându-se legătura dintre două vagoane, mai multe vagoane au rămas pe drum fără-ca conductorul trenului să fi bîgat de seamă. Locomotiva și cu celelalte vagoane și-a continuat călătoria mai departe și abia în Marchegg s'a observat că aproape jumătate din vagoanele trenului lipsesc. A trebuit o jară și jumătate până-ce au putut fi prinse vagoanele perdute și trenul și-a putut continua călătoria. Călătorii în cele din urmă n'au avut ce face, au trebuit să ridă și ei de năcazul lor.

Regele Alexandru al Sârbiei a sosit alaltăieri la amezai cu trenul accelerat din Fiume în Budapesta. La 2 oare 30 m. după amezai regele a plecat mai departe spre Belgrad.

Viriliștii din Torontal. În nici un alt comitat nu se găsec viriliștii care ar plăti mai multe dări. Extragem din lista respectivă următoarele: contele Andreiu Csekonic plătetește 91.908 fl.; contele Felix Harnoncourt 50.358 fl.; contele Eugen Karácsanyi 28.789 fl.; ducele de Parma, 24.347 fl.; Iacob Haas, 21.675 fl.; Ludovic Deutsch 21.675 fl.; contele B. Peiacevici 18.600 fl.; contele August Zichy 12.633 fl.; Ingatiu de Csávossy, 12.102 fl.; contele Coloman Nákó, 11.262 fl.; Arthur Lederer 10.612 fl.; contele Aladár Karácsanyi 10.422 fl.; arhiducele Iosif, 9226 fl.; contele Iosif Batyányi 8942 fl.; baronul Francisc Gerliczy 7703 fl.; contele Géza Szapáry 7366 fl.; baronul Ioan Baich 6981 fl.; Iulius Csávossy 6969 fl.; Henric Kohner, 6109 fl.; baronul Teodor Nicolici, 6005 fl.

Boala lui Bismarck. După știrile mai noue, starea sănătății principelui Bismarck s'a îndreptat într'atâta, încât zilele acestea se va pute reintoarce dela Kissingen la Friedrichsruhe. Călătoria se va face în toată liniște.

Holera. În cele din urmă 24 oare s'au ivit în Budapesta trei casuri de îmbolnăviri suspecte. Din provincie se semnaleză casuri de holera în șese comune.

Teatru. Aseară s'a reprezentat tragedia în 5 acte „Narciss” de A. E. Brachvogel. Piesa ne reprezintă epoca Marchisei de Pompadour, culmea și căderea ei. Lupta de coterii paralele cu frământările sociale, produse de produsul lor: filosofia enciclopedistă. Lupta pentru adevăr, dreptate, setea nebună după un ideal simțit dar nu știut, jugul desperat al stărilor actuale, în care o femeie este: Franca, toate acestea formează fondul și condițiunile tragicului lui Narciss, creațiunea fidelă a timpului în care a trăit. Pentru societatea artistică a lui Bauer piesa aceasta a fost proba de foc, care a și susținut-o cu succes. Ne promitem deci mult dela reprezentațiunile dramatice.

Rolul principal Narciss Rameau a fost interpretat de domnul Iuliu Schöntag cu o înțelegere și pătrundere adncă și o intimitate fină. Alături de el s'a ridicat prin interpretarea rolei Demoisellei Quinoult d-na Clody Saldern, la un avânt dramatic, încât de multe-ori se putea observa desvîrșita identificare a artistei cu rolul seu. D-soara Käthe Hütter ne-a surprins cu prestațiunile Pompadour, serile trecute nu ne îndreptățeau la așteptarea unui astfel de succes. Dl Leichter ca Baron de Holbach și dl Fr. Brandt ca principe de Choiseul încă au secerat aplause binemeritate.

Teatru deși a fost bine cercetat, dar n'a fost așa plin ca în serile trecute, păcat că publicul nu încurajază societatea, chiar în direcțiunea aceea, în care-'i consta forța.

Posta redacțiunii. Dni G. B. V. în N. A. Am primit cu mare mulțumită, se va publica, deocamdată însă ne entropesc alte afaceri urgente.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”. Budapesta, 4 Octombrie n. Foaia oficială publică autograful Preșalnt către Arhiducele Iosif, comandantul suprem al armatei honvezești, în care constată cu adevărată bucurie că honvezimea după 25 de ani și-a câștigat în dezvoltarea militară, spiritul militar și exercițiul acel grad de aptitudine, care servește M. Sale spre mulțumire. Măiestatea Sa își aduce aminte cu mulțumită de spiritul jertfitor manifestat față cu dezvoltarea honvezimii. Ministrul care lucrează în această direcție în conștiința scopului urmărit a înlesnit în mod vădit meritele însemnate ale Arhiducelui în comănduirea honvezimii, pentru ceea-ce fi aduce mulțumire.

Budapesta, 4 Octombrie n. Banul Croației a avut azi o convorbire mai lungă cu ministrul-president Wekerle. Viena, 4 Octombrie n. În ședința de ieri a consiliului comunal s'a întâmplat un mare scandal. Consilierul antisemit Gessmann a învinovățit pe primarul de un neadevăr, despre care avea cunoștință. Primarul a respins învinuirea, în urma căreia s'a produs scandal. Dr. Lueger a strigat primarului că e „mincinos”. Liniștea a putut fi restabilită numai cu mare greutate.

Bibliografie.

A apărut: Catechism pentru învățământul religiunii dreptcredincioase-răsăritene în școalele primare de Moise Toma. Edițiunea VI. prelucrată de Simeon Popescu. Editura erezilor lui Moise Toma. Sibiu, 1893. Tipografia archidieceșană.

A apărut: În plasă, În baltă, Cale grea, La coade, La cărcima lui Tiriplic. Schițe de Ioan C. Panțu. Brașov, editura librăriei Ciurcu. Prețul 30 cr.

A apărut: Catechismul religiunii ortodoxe-răsăritene pentru școalele populare de Dr. Petru Barbu. Admisă ca manual de propuneri, până acum de venerabilul consistor diecesan din Arad. Caransebeș, 1893, tiparul tipografiei și librăriei diecesane. Prețul 20 cr. sau 40 bănuți.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la toate librăriile din România și la autor: Ediția a IV. din Gramatica practică a limbii germane, de G. Coman. Partea I.: Etimologia, p. II.: Sintaxa și p. III.: Crestomația. Un dicționar complet germano-român româno-german este anexat gramaticii. S'au adus îmbunătățiri deosebite noiei ediții și o putem recomanda ca cea mai bună gramatică spre a studia limba germană, atât profesorilor cât și particularilor care se îndeletnicesc cu studiul acestei limbi.

De același autor se află și următoarele opere: Gramatica limbii latine, cu sintaxa ei. Gramatica limbii grecești. Istoria lumii vechi, cu un atlas istoric deosebit de manual, însă conținit în prețul manualului. Hartele s'nt lucrate în litografie cu colorii.

A apărut: Medicina populară. Despre friguri. De Dr. Valerian George Negrescu, medic-primar al județului R.-Sărat. A III-a edițiune. Focșani. Editura tipografiei și librăriei Al. Codreanu. 1893. Prețul 75 bani.

Extrase din foi bisericești și școlastice. Posturi vacante: — În protopresbiteratul Târnavei (archidieceșă) posturile de învățatori în comunele următoare: Botez, cu salariu de 400 fl., care constă din 25 jugere și 232□ pământ arător și fenaț, cuartir și grădină de legumi. Boian, cu salariu de 300 fl. Cucerdea-română, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Heria, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină. Sălcud, cu salariu de 300 fl.

Petițiunile se subțearnă până în 18 Octombrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. al Târnavei.

Căldarul zilei.

28 Sept. 5 Oct. 1893. Iulian: † Zăn. S. Ioan Bot. Gregorian: Placidu. Soarele: răsare 5.53 apune 6.13

Buletin meteorologic.

Sibiu, 4 Oct. n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Maximi și minimi de temperatură, Direcția vântului. Observată: 721.4, Diferența din presiune: +1.0, Temperatura Celsius: +12.2, Maximi și minimi: +20.4/-10.0, Direcția vântului: SO.

Din țeară 23 Septem. n. 8 care dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria). Stațiuni: Budapesta, Sătmăr, Cluj, Orșova, Arad, Panciova. Presiune: 763, 764, 764, 765, 764. Temperatura: +7.0, +8.7, +16.6, +11.2, +8.3, +9.9. Vântul: SO, SV, V, V, O, SV.

Sosiți în Sibiu.

La 4 Octombrie n. Hotel „Meltzer”. Zalanyi, privatier în Huedin. A. Scherer, privatier din Pauliș. Turcu, hotelier din Blaj. N. Roth din Budapesta. Ostreicher din Viena.

Teatru orășenesc.

Astăzi, Mercuri, 4 Octombrie n. 1893: „Ein Lustspiel”. Comedie în 4 acte de R. Benedix.

Economic.

Furnisare. O publicație a direcțiunii de căi ferate din Budapesta, despre furnisarea a 1409 părechi pe cisme de pânză de halina pentru personalul locomotivelor căilor ferate de stat, se poate vedea în biroul camerei de comerț din Brașov. Terminul ofertelor e 11 Octombrie a. c.

Exportul de cereale române în Germania. „Curierul Financiar” scrie: În urma războiului vamal dintre Rusia și Germania, privilegiile exportatorilor români trebuie să se îndrepteze către această din urmă țeară spre a înlocui o parte din cerealele ruse care, din cauza acestui războiu, nu mai pot intra în Germania. S'a obiectat de un mare speculator din Galați că grânele rusești conținând mai multă glucosă decât grânele române, va fi greu pentru România să înlocuească cerealele ruse în piețele germane. Obiecțiunea aceasta este neîntemeiată. Acel domn speculator uită de sigur, că la expoziția din Paris din 1889, s'a constatat oficial la congresul de cereale compus din morari, brutari și comercianți de cereale din toată lumea, că grâu românesc este acela care conține mai multă glucosă decât grâurile celor alte state, și mai cu seamă ale Ungariei, ale Rusiei și ale Americii. Același congres a mai dovedit încă că grâurile române nu lasă multă țărțe, nu vatămă dinții morilor și suport mai multă apă la confecționarea pâinei, avantajii care nu se găsec la alte grâne; în asemenea condițiuni cum s'ar pute dar admite că ar fi greu ca grâul românesc să înlocuească grâul rusesc în piețele germane, când înșiși Germanii care au participat la zisul congres, nu tăgăduesc aceasta.

Glucosa ce conține grâurile române este așa de bine constatată, încât toți recunosc astăzi că grâurile ungare, ruse și americane trebuiesc amestecate cu grâuri române pentru a produce o făină dulce și hrăntoare.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 18 Septembrie v. 1893. I. Paspatii lui Erliog, orz 1875 hect. 11 lei. L. Dreifus lui J. Dreifus porumb 7800 hect. 6.80 lei. U. I. Negroponte lui Erfling, orz 1250 hect. 4.75 lei. Copsida lui L. Dreifus, ovės 10 vagoane 10.50 lei. Zamfirescu lui M. Roth, și Co., porumb 2277 hect. 8.50 lei. Peirano lui Carnevali, grâu 1120 hect. 11.05 lei. T. Dimitriadi lui Țuclos, și Lecos, grâu 1440 hect. 7.50 lei. P. Teohar și Co. lui Friedenberg, grâu 1099 hect. 8.50 lei. Galano și Luludi lui Peirano porumb 100 000 hect. 6.66 lei. Țuclos și Lecos lui Peirano, porumb 7800 hect. 6.42 lei. P. D. Warvuri lui Bloch, și Co. porumb 1300 hect. 4.88 lei. Paspatii lui A. Erfling, porumb 4250 hect. 4.85 lei. Zamfirescu lui A. Erfling, 3800 hect. 5.20 lei. Th. Dimitriadi lui A. Erfling, grâu 1109 hect. 4.90 lei. T. Dimitriadi lui Kirschen & Diamant, porumb 4390 hect. 6.50 lei. E. Georgief lui Bloch & Co., porumb 1339 hect. 9.36 lei. Negroponte lui Erfling, porumb 1850 hect. 5 lei. Stras lui L. & M. Feitler, orz 1200 hect. 9.77 lei. Stras lui L. Dreifus, grâu 8800 hect. 10.60 lei. E. Georgief lui Hirsch, porumb 4400 hect. 6.50 lei. Frați Bach lui Bloch & Co., porumb 3330 hect. 6.50 lei. Sasu lui F. Carnevali, grâu 1350 hect. 8.20 lei. Horovitz lui Friedenberg, grâu 800 hect. 8.50 lei. Galano și Luludi lui F. Carnevali, porumb 1330 hect. 4.75 lei. Copsida lui Friedenberg, grâu 7800 hect. 8.36 lei. Paraschiachi lui Kirschen & Lobel, 3000 hect. 7.55 lei. P. D. Vanvuri lui Peirano fiils & Co. porumb 13.850 hect. 6.54 lei. U. I. Negroponte L. & M. Feitler porumb 1850 hect. 9.70 lei. Fulga lui M. Cohen, grâu 5300 hect. 9.15 lei.

Cereale sosite: Pe apă: grâu 190.810 hect., porumb 195.500 hect., orz 5790 hect., meu 9200 hect., săcară 6500 hect., fasole 4000 hect., ovės 1460 hect. Pe uscat: grâu 158.860 hect., porumb 95.500 hect., orz 14.750 hect., meu 2300 hect., săcară — hect., fasole 3500 hect. ovės 7000 hect.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de rimători în Steinbruch în 29 Sept. n. s'au notat: ungurești bătrâni gri — cr. până — cr. de mijloc — cr. până — cr., ungureșt gri tineri 43.— cr. până 43.¼ cr., de mijloc 43.— cr. până 45.— cr., ușori 46.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească grea 43.— cr. până 43.— cr. de mijloc 43.¼ cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito gri — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito sâr bești gri — cr. până — cr., transito de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., transito ușori 40.— până cr. 41.¼ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Sept. n. 1893.

Table with multiple columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., Cămințe, Sotul, Cămințe per Hect., Prețul per 100 chilogr. dela, până. Includes items like Grâu, Bănăneșt vechiu, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Ruble rusești. Cump. 9.83, vând. 9.90, 11.—, 10.05, 1.29, 1.81.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Bonuri rurale ung., Obligatiuni desp. regalilor, etc. Values range from 116.20 to 126.50.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Bonuri rurale ung., Obligatiuni desp. regalilor, etc. Values range from 116.25 to 131.50.

Bursa de Bucuresci.

Table with 2 columns: Din 20. Sept. v. — 4 oare p. m., Cassa, Ultima. Includes items like Renta rom. per 1875 5%, Oblig. de stat. C. P. R. 6%, etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

